

Üniversite Hazırlık Öğrencilerinin Yabancı Dil Olarak İngilizceye Yönelik Algılarının İncelenmesi

Examining University Preparatory Students' Perceptions of English as a Foreign Language

ÖZET

Öğrencilerin yabancı dil olarak İngilizceye yönelik algıları öğretim programında belirtilen hedeflere ulaşılması konusunda önemli bir rol oynar. Bu çalışma, üniversite hazırlık öğrencilerinin “yabancı dil olarak İngilizce” kavramını ne şekilde algıladıklarını, yabancı dil olarak İngilizceye ilişkin algılarının cinsiyet, İngilizce seviyeleri, bölümleri, lise okul türü, lise türü, lisede İngilizce hazırlık eğitimi alıp almamaları ve yurt dışında bulunma değişkenlerine göre farklılık gösterip göstermediğini bağımsız kelime ilişkilendirme testi ile ortaya çıkarmayı amaçlamaktadır. Araştırmada nitel araştırma yöntemlerinden olgu bilim kullanılmıştır. Araştırmanın çalışma grubunu 2022-2023 akademik yılında Yıldız Teknik Üniversitesi Yabancı Diller Yüksekokulu’nda İngilizce eğitimi alan 472 hazırlık öğrencisi oluşturmaktadır. Çalışmaya A1 kurundan 155, A2 kurundan 169, B1 kurundan ise 148 öğrenci katılmıştır. Araştırmada veri toplama aracı olarak demografik bilgi ölçeği ve kelime ilişkilendirme testi kullanılmıştır. Veriler, içerik analizi yöntemi kullanılarak analiz edilmiştir. Anahtar kavrama verilen cevaplardan kodlara ve kategorilere ulaşılmış ve elde edilen bu kodlar ve kategoriler ise frekans ve yüzde tabloları kullanılarak sunulmuştur. Öğrencilerin yabancı dil olarak İngilizce algılarına yönelik 14 kategori belirlenmiştir: eğitim öğretim, turizm, olumlu ifadeler, iletişim, sosyal medya, olumsuz ifadeler, İngilizce dersi, iş hayatı, ortak dil, sosyal hayat, maddiyat, kültür sanat, tanınmış kişiler ve meslek. Anahtar kavrama verilen cevaplarla oluşturulan bu kategorilerin çeşitliliği İngilizce algısının da çeşitliliğini göstermektedir.

Anahtar Kelimeler: Yabancı Dil, İngilizce, Algı.

ABSTRACT

Students' perceptions of English as a foreign language play an important role in achieving the goals stated in the curriculum. This study aims to investigate how preparatory students perceive the concept of "English as a foreign language" and whether their perceptions vary according to gender, English proficiency levels, majors, types of high schools attended, types of schools (private-state), whether they received English preparatory education at high school and their international exposure. This will be done through an independent word association test. The research employed the qualitative research method of phenomenology. The study group consists of 472 preparatory students who received English language education at Yıldız Technical University School of Foreign Languages during the academic year 2022-2023. 155 students from A1 level, 169 students from A2 level, and 148 students from B1 level participated in the study. Demographic information scale and word association test were used as data collection tools in the research. The data were analyzed using the content analysis method. Codes and categories were obtained from the responses given to the key concept, and these codes and categories were presented using frequency and percentage tables. 14 categories were determined for students' perceptions of English as a foreign language: education, tourism, positive expressions, communication, social media, negative expressions, English lesson, business life, common language, social life, materiality, culture and arts, famous people and profession. The diversity of these categories formed from the responses to the key concept also demonstrates the diversity of the perception of English.

Keywords: Foreign Language, English, Perception.

GİRİŞ

Birbiriyle sürekli etkileşim halinde olan insanoğlunun toplumda kabul görebilmesinin ilk şartı kendisini en iyi şekilde ifade edebilmesidir. Birey, hayatın her evresinde ihtiyaçlarını kendisini ifade ederek giderebilir. Bu ise sağlam bir iletişim becerisi ile mümkündür. Birey gerek iş hayatında gerek eğitim hayatında iletişim becerisi oranında başarılı olacaktır.

Altun’a (2016) göre günümüz küreselleşen dünyasında kültürleri tanımak, farklı kültürlerden insanlarla tanışmak ve çok kültürlü bir dünyada iletişim insanoğlunun huzur ve refahı için gereklilik arz etmektedir. Demircan’a (2013) göre farklı dil ve kültürlerle sahip insanların farklı alanlarda farklı amaçlarla dahil oldukları iletişim süreçlerini düzgün bir şekilde ilerletmeleri doğru bir şekilde anlaşabilmeleriyle mümkündür. Birbirlerini doğru anlamak içinse her iki tarafın da konuşabildiği bir dili kullanması gerekir. Bu amaçla İngiltere’nin 19. yüzyılda Amerika’nınsa 20. yüzyılda küresel bir güce dönüşmesi ile İngilizce de bu güçten nasibini almış ve tüm dünyada en fazla konuşulan yabancı dil haline gelerek uluslararası ortak dil olarak kullanılmaya başlamıştır (Brumfit, 2002). Özellikle İkinci Dünya savaşıyla birlikte Amerika’nın politika, iş dünyası, ticaret, ekonomi, haberleşme, bilim, kültür, turizm, eğitim, sanat ve askeri

Mehmet Gezer¹
Sertel Altun²

How to Cite This Article

Gezer, M. & Altun, S. (2024). “Üniversite Hazırlık Öğrencilerinin Yabancı Dil Olarak İngilizceye Yönelik Algılarının İncelenmesi”, Journal of Social, Humanities and Administrative Sciences, 10(3):409-422. DOI: <https://doi.org/10.5281/zenodo.11391236>

Arrival: 22 March 2024
Published: 29 May 2024

International Journal of Social, Humanities and Administrative Sciences is licensed under a Creative Commons Attribution-NonCommercial 4.0 International License.

This journal is an open access, peer-reviewed international journal.

¹ Öğr. Gör., Yıldız Teknik Üniversitesi, Yabancı Diller Yüksekokulu, İstanbul, Türkiye.

² Prof. Dr., Yıldız Teknik Üniversitesi, Eğitim Fakültesi, Eğitim Programları ve Öğretim, İstanbul, Türkiye.

teknoloji alanlarında etkileri tüm dünyada yükselerek hissedilmektedir. Bu da İngilizceyi siyasi, kültürel ve ticari bir ortak dünya diline dönüştürmüştür (Graddol, 2000). Bu durum İngilizcenin yalnızca anadili İngilizce olan insanlar tarafından değil de tüm dünyada ortak dil olarak konuşulmasını sağlamıştır (Kasap, 2019). Öyle ki İngilizce konuşanların %80'inin anadili İngilizce değildir (Beneke, 1991; akt. Seidlhofer, 2004). Bu bağlamda küresel düzeyde konuşulduğu için İngilizcenin yabancı dil olarak yaygın bir şekilde öğrenilmesi şaşırtıcı değildir (Jenkins & Leung, 2017). Uluslararası ortak dil olarak İngilizce ülkemiz de dahil olmak üzere birçok ülkede ana dil ya da resmi dil olmasa da okulların öğretim programlarında en yaygın öğretilen yabancı dil olarak yerini almaktadır (Çelik & Erbay, 2013). Yabancı dil eğitimi ne kadar erken başlarsa o kadar kalıcı ve kolay olur. Dil edinimi süreci aynı zamanda o dile ait kültür edinimini de içermektedir. Erken yaşta farklı kültürlerle maruz kalan çocukların çok daha zengin ve geniş bir dünya görüşü olur. Kişilerin dünya görüşü ne denli geniş olursa farklı kültürlerle bakış açıları da o denli hoşgörülü olur (Üner, 2010). Öte yandan, yabancı dil öğrenmek sosyal bir süreçtir ve doğal olarak bu süreci kaygı gibi duyuşsal faktörler etkileyebilmektedir (Horwitz, 2001). Yabancı dil öğrenme sürecini kişilik özellikleri de etkilemektedir. Kişinin ruhsal ve duygusal durumu öğrenmede önemli bir rol oynar (Ay, 2014). Ünal'a (2016) göre yabancı dil öğrenmenin önündeki en önemli engellerden biri öğrenilen dilin konuşulduğu ortamda öğrenilmemesidir. Halihazırda kendi ana dillerinin dilbilgisi ve kelime yapısından farklı bir dili kavrayıp konuşma konusunda zorlanan insanlar bir de o dilin konuşulduğu ortamdan uzak olmaları sebebiyle öğrenilecek yabancı dile karşı olumsuz algılar geliştirebilir. Kişilerin algıları yaşadıkları olumlu ya da olumsuz deneyimlerle şekillenmektedir. Kişilerin bir olayla ilgili olumlu bir geçmişi varsa o olaya yönelik olumlu algılar geliştirirler. Benzer şekilde kişilerin bir olaya ilişkin olumsuz bir yaşanmışlığı varsa o olayla ilgili olarak olumsuz algı oluştururlar. Dolayısıyla, kişilerin yaşanmışlıkları algılarına yön vermektedir. Yabancı dil olarak İngilizce öğrenme konusunda bir kişinin öğretmen, öğretim yöntemi, öğrenme ortamından dolayı ve hatta kendi bireysel öğrenme özelliklerinden dolayı bu dili öğrenme konusunda olumlu ya da olumsuz algıları olabilir.

Öğrencilerin İngilizceye yönelik algıları konusunda yapılan çalışmalar, öğrencilerin dil öğretiminde duyuşsal olarak desteklendiklerinde akademik olarak da desteklenmiş olacaklarını göstermektedir. Hancı Yanar'a (2008) göre öğrencilerin İngilizce dersine olan algılarını bilmek dil hedeflerini gerçekleştirmelerinde önemli bir rol oynar. Milli Eğitim Bakanlığı, Türkiye'de İngilizce öğretiminin amacını, öğrencilerin teknolojik gelişmeleri takip edebilmeleri ve çeşitli ülkelerden insanlarla iletişim kurabilmeleri için İngilizce okuma, yazma, konuşma ve konuşulan dili anlamalarını sağlamak olarak belirlemişse de öğrencilerin çoğunluğu için İngilizce, dünyanın geri kalanıyla iletişim kurmak için kullanabilecekleri küresel bir dilden ziyade okulda öğretilen bir derstir (Çetinkaya, 2009). Yükseköğretimde öğrencilerin İngilizce algılarına bakıldığında ise Ekmekçi'nin (2019) üniversite öğrencilerinin yabancı dil algılarıyla ilgili olarak yürüttüğü çalışmada öğrencilerin yabancı dilde konuşma ve yazma becerilerine yönelik olumsuz bir bakış açısına sahip oldukları ortaya çıkmıştır. Dil öğrenme motivasyonunun önemine işaret eden öğrencilerin dil öğrenmeye yönelik içsel motivasyondan ziyade dışsal motivasyona sahip olduğu görülmüştür. Derinbay'ın (2021) çalışmasında ise öğrenciler İngilizce bilmeyi bir dünya vatandaşı olmanın ön koşulu olarak görmekte ve İngilizce eğitim uygulamalarını tercih etmektedirler. Ancak öğrenciler, İngilizce olarak verilen derslerde zorluk yaşadıklarından, İngilizce eğitimin içerik öğrenimi ve akademik performans üzerinde olumsuz bir etkiye sahip olduğunu dile getirmişlerdir. Bunun yanı sıra öğrenciler fakülte derslerine hazırlanabilmeleri için, hazırlık okulu öğretim programının ve içeriğinin fakültelerin ihtiyaçları ile uyumlu olması gerektiğini bildirmişlerdir. Lee ve diğerlerinin (2019) İngilizce öğretmeni adaylarının İngilizceyi uluslararası bir dil olarak algılamaları ile ilgili yaptıkları çalışmaya dayanarak İngilizce öğretmeni adaylarının dil algılarının coğrafi, sosyokültürel ve eğitim alt yapılarına göre şekillenmiş olabileceğini de söylemek mümkündür.

Bu çalışma, üniversite hazırlık öğrencilerinin "yabancı dil olarak İngilizce" kavramını ne şekilde algıladıklarını, yabancı dil olarak İngilizceye ilişkin algılarının cinsiyet, İngilizce seviyeleri, bölümleri, lise okul türü, lise türü, lisede İngilizce hazırlık eğitimi alıp almamaları ve yurt dışında bulunma değişkenlerine göre farklılık gösterip göstermediğini bağımsız kelime ilişkilendirme testi ile ortaya çıkarmayı amaçlamaktadır. Bu amaç doğrultusunda öğrencilerin farklı bireysel özellikleri ile İngilizce algıları arasında herhangi bir ilişki bulunup bulunmadığı incelenmektedir. Öğrencilerin yabancı dil olarak İngilizceye karşı algılarını belirlemek onların bu konudaki ihtiyaçlarını, tutumlarını ve fikirlerini anlama konusunda yardımcı olacaktır. Dolayısıyla, üniversite hazırlık öğrencilerinin yabancı dil olarak İngilizceye ilişkin algılarını inceleyen bu araştırma kapsamında şu sorulara yanıt aranacaktır:

1. Üniversite hazırlık öğrencilerinin yabancı dil olarak İngilizce kavramına ilişkin algıları nedir?
2. Belirlenen kavramsal kategoriler, katılımcıların cinsiyetlerine göre nasıl bir değişiklik göstermektedir?
3. Belirlenen kavramsal kategoriler, katılımcıların İngilizce seviyelerine göre nasıl bir değişiklik göstermektedir?
4. Belirlenen kavramsal kategoriler, katılımcıların okudukları bölüme göre nasıl bir değişiklik göstermektedir?

5. Belirlenen kavramsal kategoriler, katılımcıların lise okul türüne göre nasıl bir değişiklik göstermektedir?
6. Belirlenen kavramsal kategoriler, katılımcıların lise türüne göre nasıl bir değişiklik göstermektedir?
7. Belirlenen kavramsal kategoriler, katılımcıların lisede İngilizce hazırlık eğitimi alıp almamalarına göre nasıl bir değişiklik göstermektedir?
8. Belirlenen kavramsal kategoriler, katılımcıların daha önce yurtdışında bulunma durumlarına göre nasıl bir değişiklik göstermektedir?

Yürütülen bu araştırmanın üniversitelerin yabancı diller yüksekokullarında eğitim gören öğrencilerin İngilizce dersine yönelik olumlu algılar geliştirmesi için okulların programlarında ne gibi değişiklikler yapabileceği ile ilgili alan yazına katkıda bulunacağı düşünülmektedir.

YÖNTEM

Bu bölümde, çalışmaya ait yöntem detaylı bir şekilde açıklanmıştır. Araştırmanın deseni, katılımcılar, veri toplama aracı, veri toplama süreci, veri analiz süreci, güvenilirliği ve etik değerlendirme ele alınmıştır.

Araştırma Deseni

Nitel araştırma, araştırmacıların bir sorunu veya bir konuyu incelemeyi amaçladıklarında kullandıkları bir araştırma yöntemidir (Creswell, 2014). Nitel araştırma yöntemleri incelenen olay ya da olgulara ait algıları ortaya çıkarmayı amaçlamaktadır (Morgan, 1996). Bu araştırma da üniversite hazırlık öğrencilerinin yabancı dil olarak İngilizceye yönelik algılarını belirlemeyi amaçlamaktadır. Bu doğrultuda, mevcut araştırmada nitel araştırma desenlerinden olgu bilim (fenomenoloji) kullanılmıştır. Olgu bilim deseni farkında olunan fakat tam anlamıyla anlaşılabilen olgular üzerinde durur (Yıldırım & Şimşek, 2013). Olgu bilim (fenomenoloji) insanların yaşadıkları deneyimleri anlamamızı sağlayan önemli bir veri toplama aracıdır (Moustakas, 1995).

Katılımcılar

Araştırmanın katılımcıları, 2022-2023 akademik yılında Yıldız Teknik Üniversitesi Yabancı Diller Yüksekokulu Temel İngilizce Bölümü'nde A1, A2 ve B1 kurlarında İngilizce hazırlık eğitimi alan 472 üniversite öğrencisinden oluşmaktadır. Çalışmada amaçlı örnekleme çeşitlerinden "kolay ulaşılabilir ya da elverişli örnekleme" olarak bilinen örneklem seçilmiştir. Bu örnekleme yönteminin araştırmacı açısından en önemli avantajı hedeflenen evrenden örnekleme kolayca ulaşılmasıdır (Baltacı, 2018). Bu sayede amaçlı örnekleme yoluyla, bilgiye ulaşma açısından daha elverişli bir ortamda daha derinlemesine bir çalışma yapılabilir (Büyüköztürk vd., 2020). Araştırmanın amacı doğrultusunda gönüllü katılımcılara istenilen yer ve zamanda erişilebilmesi çalışma grubunu meydana getirme bakımından önem arz etmektedir (Cohen vd., 2013). Araştırmanın katılımcıları her kurdan olacak şekilde seçilmiştir. Bu sayede İngilizce seviyesi değişkenine göre öğrenci algılarının değişip değişmediği de incelenebilecektir. Araştırma etik kuralları gereği katılımcıların kişisel bilgileri kullanılmamış bunun yerine katılımcılara K1, K2, K3 gibi kodlar verilmiştir.

Veri Toplama Araçları

Araştırmada veri toplama aracı olarak demografik bilgi ölçeği ve kelime ilişkilendirme testi kullanılmıştır.

Demografik Bilgi Ölçeği

Araştırmaya katılan öğrencilerin cinsiyeti, okudukları kuru, sınıfı, bölümü, lisede öğrenim gördükleri okul bilgileri, lisede İngilizce hazırlık eğitimi alıp almadıkları ve yurtdışı deneyimi ile ilgili sorular yer almaktadır.

Kelime İlişkilendirme Testi

Eğitim öğretim sürecinde öğretilecek konuya ait anahtar kavramların bilişsel yapılarını belirleyerek konunun ne kadar kavrandığı anlaşılabilir (Ekici vd., 2014). Kelime ilişkilendirme testi sayesinde kişinin uzun süreli belleğindeki kavramlar ve bu kavramlar arasındaki ilişkiler gözlemlenebilir (Bahar vd., 1999). Kelime ilişkilendirme testleri iki aşamadan oluşmaktadır. Testlerin ilk aşamasında verilen anahtar kavram 10 defa alt alta yazılmaktadır. Bu sayede, anahtar kavram için verilen cevaplar birbirinden bağımsız olmaktadır. Kelime ilişkilendirme testlerinin ikinci aşamasında ise katılımcılar anahtar kavramla ilgili bir cümle yazmaktadırlar. Araştırma konusu ile ilgili uygulanan kelime ilişkilendirme testlerinden elde edilen veriler analiz edilir: en çok tekrar eden kelimeler tespit edilir, frekans tabloları hazırlanır, kavram ağları oluşturulur, kavramlar arası ilişkiler gösterilir ve yorumlanır. Testin hazırlanmasında konuyla ilgili daha önce çalışma yapmış bir öğretim üyesi ve Yıldız Teknik Üniversitesi Yabancı Diller Yüksekokulu Temel İngilizce Bölümü'nde İngilizce eğitimi veren dört öğretim görevlisinin görüşüne başvurulmuştur.

Verilerin Toplanması

Söz konusu kelime ilişkilendirme testi Yıldız Teknik Üniversitesi Yabancı Diller Yüksekokulu Temel İngilizce Bölümü'nde İngilizce hazırlık eğitimi alan A1, A2 ve B1 kuru öğrencilerine uygulanmıştır. Test uygulanmadan önce katılımcılar testle ilgili olarak bilgilendirilmişlerdir. Bu bilgilendirme dışında katılımcılardan kelime ilişkilendirme testinin başında yer alan açıklamanın da okunması istenmiştir. Test sorularının dürüstçe cevaplanması amacıyla katılımcılara teste adlarını yazmak zorunda olmadıkları söylenmiştir. Kelime ilişkilendirme testi, “yabancı dil olarak İngilizce” anahtar kavramı ve bu anahtar kavramla ilgili katılımcılardan yazmaları istenen bir cümleden oluşmaktadır.

Testin ilk aşamasında verilen anahtar kavram 10 defa alt alta yazılmış ve böylece, bir önceki cevaba bağlı kalınmadan, her anahtar kavram için ayrı cevap verilmesi yoluyla zincirleme cevap riski en aza indirilmeye çalışılmıştır. Testin ikinci aşamasında da katılımcılardan verilen kavramla ilgili bir cümle yazmaları istenmiştir. İki aşamalı kelime ilişkilendirme testinin uygulanması için katılımcılara toplam 1 dakika süre verilmiştir (Bahar & Özatl, 2003; Kurt & Ekici, 2013). Testin ilk aşaması olan kelime bölümünde öğrencilerden 30 saniyede yabancı dil olarak İngilizce ile ilgili akıllarına gelen ilk 10 kelimeyi alt alta verilen boşluklara yazmaları istenmiştir. Testin ikinci aşaması olan cümle bölümünde ise öğrencilerden yine 30 saniye içinde yabancı dil olarak İngilizce ile ilgili bir cümle yazmaları istenmiştir.

Veri Analizi

Araştırmanın verilerine kelime ilişkilendirme testi kullanılarak ulaşılmıştır. Bu veriler içerik analizi yoluyla incelenmiş ve birbirine benzeyenler belli kavramlar etrafında toplanarak yorumlanmıştır (Yıldırım & Şimşek, 2013). Araştırmanın katılımcılarına ait demografik bilgiler bilgisayar ortamına aktarılarak frekans ve yüzde hesapları yapılmıştır. Elde edilen sonuçlar tablolar halinde sunulmuştur.

İç ve Dış Geçerlik

Nitel araştırmaların geçerlik kıstası araştırılan konunun tarafsız bir şekilde olduğu gibi aktarılmasıdır. Öte yandan bir araştırmaya ait verilerin inandırıcılığı iç geçerliği ifade ederken araştırma sonuçları ile genelleme yapılabilmesi yani sonuçların benzer durumlara aktarılabilmesi dış geçerliği ifade eder (Yıldırım & Şimşek, 2013). Söz konusu araştırmada da uzman görüşü alınarak anlaşılır bir kelime ilişkilendirme testi kullanılmıştır. Bu kelime ilişkilendirme testiyle verilere erişilmiş ve verilerin kodlanıp kategorileştirilmesi sağlanmıştır. Araştırmanın inandırıcılığını ve dolayısıyla iç geçerliğini arttırmak adına doğrudan aktarma kullanılmıştır. Dış geçerliği arttırmak için yapılan araştırmanın bulguları tarafsız bir şekilde değerlendirilmiş ve ulaşılan sonuçların alan yazınla benzerliği ve tutarlılığı kontrol edilmiştir.

BULGULAR

Birinci Alt Probleme İlişkin Bulgular

“Üniversite hazırlık öğrencilerinin yabancı dil olarak İngilizce kavramına ilişkin algıları nelerdir?” sorusuna yanıt olarak elde edilen veriler doğrultusunda yabancı dil olarak İngilizce kavramı ile ilgili toplam 14 kategori ve 3854 kelimeye ulaşılmıştır. Oluşturulan kategoriler, cevap kavramlar ve frekanslar listelenmiş, ancak frekans değeri 5'ten düşük olan cevap kavramlar bu listeye dahil edilmemiştir. Tablo 1'deki yüzde değerleri en yakın onluğa yuvarlanarak hesaplanmıştır.

Tablo 1: Öğrencilerin “Yabancı Dil Olarak İngilizce” Kavramıyla İlgili Algılarının Kategorilere Göre Dağılımı

Kategoriler	Kavramlar ve Frekansları	Toplam Frekans	Yüzde
Eğitim Öğretim	Eğitim (91) Okul (68) Hazırlık (56) Erasmus (54) Ders (52) Kitap (44) Sınavlar (30) Bilgi (28) Çalışmak (26) Makale (25) Öğrenme (22) Akademi (18) Bilim (17) Üniversite (17) Work & Travel (16) Yüksek lisans (15) Akademik (14) Öğretmen (14) Pratik (11) Başarı (10) Kurs (10) Kalem (9) Ödev yapmak (9) Öğrenci (9) Anlamak (8) Doktora (8) Devamsızlık (7) YTÜ (7) Araştırma (6) Çabalamak (6) Düşünmek (5) Ezber (5) Hedef (5) Kaynak (5) IELTS (5) İYS (5) Sınıf (5) TOEFL (5)	747	% 19.3
Turizm	Yurtdışı (172) ABD (87) Seyahat (73) Turist (36) Avrupa (27) Londra (14) Yabancı (14) Özgürlük (12) Gezmek (11) Uçak (11) Kanada (10) İngiliz (8) Turizm (8) Vize (7) Dünya (6) Keşif (6) New York (6) Pasaport (6) Türkiye (6) Ülkeler (6) Vatandaşlık (5)	621	% 16.1

Tablo 1: Öğrencilerin “Yabancı Dil Olarak İngilizce” Kavramıyla İlgili Algılarının Kategorilere Göre Dağılımı - Devamı

Olumlu İfadeler	Eğlenceli (68) Gerekli(lik) (59) Önemli (45) Gelişim (35) Kolay (32) Gelecek (23) Muhteşem (23) Avantaj (19) İyi (19) Yarar(lı) (19) Özgüven (18) İlginç (17) Kolaylık (15) Eğlence (15) Aşk (12) Havalı (11) Fırsat (10) Başarı (9) Mutluluk (8) İhtiyaç (7) Yenilik (7) Amaç (6) Efektif (6) Güç (6) Keyifli (6) Modern (6) Öncelik (6) Yeterlilik (6) Basit (5) Değerli (5) Hayal (5) İlgi çekici (5) Medeniyet (5) Merak (5) Milenyum çağı (5) Nitelik (5) Öncülük (5) Sorumluluk (5) Temel (5) Üstünlük (5) Vizyon (5) Yaratıcılık (5) Saygınlık (5)	588	% 15.2
İletişim	İletişim (119) Dil (62) Uluslararası (24) Yabancılarla tanışmak (18) Sosyallik (14) Sosyal (11) Bağlantı kurmak (6) Erişim (6) İfade gücü (6) Anlaşılma (5) Etkileşim (5) Sohbet (5) Uluslararası ilişkiler (5)	286	% 7.4
Sosyal Medya	Dizi (83) Film (67) Müzik (39) Oyun (oynamak) (22) Altyazı (10) Cep telefonu (10) Sosyal ağ (9) Bilgisayar (6) Youtube (6) Cambly (5) Disney (5) How I Met Your Mother (5) İnternet (5) Netflix (5) Uygulama (5)	282	% 7.3
Olumsuz İfadeler	Zor (79) Zorunlu(luk) (52) Sıkıcı (35) Sömürge (14) Farklı (13) Karışık (13) Stres (12) Yorucu (9) Mecburiyet (8) Berbat (7) Savaş (6) Heyecanlanmak (5) Hızlı (5) Kapitalizm (5) Travma (5)	268	% 6.9
İngilizce Dersi	Konuşma (47) Gramer (32) Aksan (30) Çeviri (19) Sözlük (19) Kelime (13) Beceri (12) Yazma (12) İngilizce öğretmeni (8) Dinleme (6) Hamile hoca (6) Telaffuz (6) Türkçe (6) Akıcı konuşma (5) Cümle (5) İngilizce (5) İngilizce seviyesi (5) Kelime öğrenimi (5) Okuma (5) Süreklilik (5) Yabancı dil (5) Zamanlar (5)	261	% 6.7
İş Hayatı	İş (90) Kariyer (65) İş imkanı (44) İş hayatı (18) Tecrübe (9) CV (8) Şirket (6) Mülakat (5) Staj (5)	250	% 6.4
Ortak Dil	Evrensel (62) Dünya dili (22) Yaygın (19) Ortak dil (16) Global (13) Küresel (12) Genel geçer (5)	149	% 3.8
Sosyal Hayat	Arkadaş(lık) (23) Hayat (13) Futbol (9) İnsan (8) Yemek (7) Kahve (6) Spor (6) Teknoloji (6) Aile (5) Brexit (5) Çay (5) İçmek (5) İnsanlık (5) Parti (5) Premier lig (5) Tarih (5)	118	% 3
Maddiyet	Para (55) Dolar (29) Araba (5) Euro (5) Ev (5) Sterlin (5) Zengin(lik) (5)	109	% 2.8
Kültür Sanat	Kültür (59) Çevre (7) Shakespeare (6) Edebiyat (5) Kendini geliştirmek (5) Kişisel gelişim (5)	87	% 2.2
Tanınmış Kişiler	Fatih Terim (7) Kral (6) Messi (6) Cem Yılmaz (5) Churchill (5) Kraliçe (5) Kraliçe Elizabeth (5) Ronaldo (5) Trump (5)	49	% 1.2
Meslek	Mühendislik (10) Ticaret (8) Ekonomi (6) Havacılık (5) Kodlama (5) Yazılım (5)	39	% 1
Toplam		3854	% 100

Tablo 1’de katılımcıların yabancı dil olarak İngilizce anahtar kavramına verdikleri cevap kavramların frekans ve yüzde değerleri bulunmaktadır. Tablo 1 incelendiğinde 472 katılımcının frekans değeri 5’ten fazla olan 3854 kelime yazdığı görülmektedir. Buna göre üniversite hazırlık öğrencilerinin yabancı dil olarak İngilizceye yönelik algıları çeşitlilik göstermektedir.

Katılımcıların anahtar kavrama verdikleri cevaplar incelendiğinde “yabancı dil olarak İngilizce” kavramının en çok “Eğitim Öğretim” kategorisi ile ilişkilendirildiği görülmektedir ($f=747$). Öğrenciler bu kategoride en çok *eğitim, okul, hazırlık, Erasmus, ders, kitap ve sınavlar* kelimelerini kullanmışlardır.

Katılımcıların anahtar kavrama verdikleri cevaplar arasında “Turizm” kategorisi 621 kelime ile yabancı dil olarak İngilizce kavramı ile en fazla ilişkilendirilen ikinci kategoridir. Yabancı dil olarak İngilizce kavramının ikinci en çok ilişkilendirildiği “Turizm” kategorisinde en fazla *yurtdışı, İngiltere, ABD, seyahat, turist ve Avrupa* kelimeleri yer almıştır.

Katılımcıların “yabancı dil olarak İngilizce” anahtar kavramıyla ilişkilendirdikleri üçüncü kategori “Olumlu İfadeler” olmuştur ($f=588$). Bu kategoride verilen cevaplar şöyledir: *eğlenceli, gerekli, önemli, gelişim ve gelecek*.

Katılımcıların “yabancı dil olarak İngilizce” kavramına verdikleri cevaplara göre dördüncü kategori 286 cevap kelime ile “İletişim” olmuştur. Bu kategoride en fazla *iletişim, dil, uluslararası, yabancılarla tanışmak ve sosyallik* kelimeleri kullanılmıştır.

Katılımcıların anahtar kavrama verdikleri cevaplar arasında “Sosyal Medya” kategorisi 282 kelime ile yabancı dil olarak İngilizce kavramı ile en fazla ilişkilendirilen beşinci kategoridir. Yabancı dil olarak İngilizce kavramının

beşinci en çok ilişkilendirildiği “Sosyal Medya” kategorisinde en fazla *dizi, film, müzik, oyun, altyazı ve cep telefonu* kelimeleri yer almıştır.

Hazırlık öğrencilerinin kelime ilişkilendirme testinde anahtar kavrama verdikleri cevaplar incelendiğinde “Olumsuz İfadeler” kategorisinin altıncı sırada yer aldığı görülmektedir ($f=268$). “Olumsuz İfadeler” kategorisinde *zor, zorunluluk, sıkıcı, sömürge ve karışık* en fazla kullanılan kelimeler olmuştur.

Katılımcıların anahtar kavrama verdikleri cevaplar arasında “İngilizce Dersi” kategorisi 261 kelime ile yabancı dil olarak İngilizce kavramı ile en fazla ilişkilendirilen yedinci kategoridir. Yabancı dil olarak İngilizce kavramının yedinci en çok ilişkilendirildiği “İngilizce Dersi” kategorisinde en fazla *konuşma, gramer, aksan, sözlük, çeviri, kelime, yazma ve beceri* kelimeleri kullanılmıştır.

Katılımcıların “yabancı dil olarak İngilizce” anahtar kavramıyla ilişkilendirdikleri sekizinci kategori “İş Hayatı” olmuştur ($f=250$). Bu kategoride verilen cevaplar şöyledir: *iş, kariyer, iş imkanı ve iş hayatı*.

“Yabancı dil olarak İngilizce” anahtar kavramıyla ilişkilendirilen dokuzuncu kategori “Ortak Dil” olmuştur ($f=149$). Bu kategoride verilen cevaplar şöyledir: *evrensel, dünya dili, yaygın ve ortak dil*.

Çalışmanın onuncu kategorisini “Sosyal Hayat” oluşturmaktadır ($f=118$). Bu kategoride verilen cevaplar *arkadaşlık, hayat, futbol, insan ve yemektir*.

Hazırlık öğrencilerinin kelime ilişkilendirme testinde “yabancı dil olarak İngilizce” anahtar kavramına verdikleri cevaplar incelendiğinde “Maddiyat” kategorisinin on birinci sırada yer aldığı görülmektedir ($f=109$). “Maddiyat” kategorisinde *para ve dolar* en fazla kullanılan kelimeler olmuştur.

“Kültür Sanat” ise kelime ilişkilendirme testinde “yabancı dil olarak İngilizce” anahtar kavramıyla ilişkilendirilen on ikinci kategoridir ($f=87$). Bu kategoride verilen cevaplar şöyledir: *kültür, çevre ve Shakespeare*.

Katılımcıların “yabancı dil olarak İngilizce” kavramına verdikleri cevaplara göre on üçüncü kategori 49 cevap kelime ile “Tanınmış Kişiler” olmuştur. Bu kategoride en fazla *Fatih Terim, Messi ve kral* kelimeleri kullanılmıştır.

Katılımcıların “yabancı dil olarak İngilizce” anahtar kavramıyla ilişkilendirdikleri son kategori ise “Meslek” olmuştur ($f=39$). Bu kategoride verilen cevaplar şöyledir: *mühendislik, ticaret ve ekonomi*.

İkinci Alt Probleme İlişkin Bulgular

Araştırmanın ikinci alt problemi olan “Belirlenen kavramsal kategoriler, katılımcıların cinsiyetlerine göre nasıl bir değişiklik göstermektedir?” sorusuna yönelik bulgular tablolaraştırılarak verilmiştir.

Tablo 2: Öğrencilerin “Yabancı Dil Olarak İngilizce” Kavramıyla İlgili Algılarının Cinsiyete Göre Dağılımı

Kategoriler	Erkek		Kız	
	f	%	f	%
1. Eğitim Öğretim	166	14	165	15.9
2. Turizm	176	14.9	153	14.7
3. Olumlu İfadeler	132	11.1	114	11
4. İletişim	105	8.8	97	9.3
5. Sosyal Medya	99	8.3	71	6.8
6. Olumsuz İfadeler	76	6.4	75	7.2
7. İngilizce Dersi	75	6.3	81	7.8
8. İş Hayatı	92	7.7	107	10.3
9. Ortak Dil	74	6.2	51	4.9
10. Sosyal Hayat	56	4.7	30	2.8
11. Maddiyat	55	4.6	32	3
12. Kültür Sanat	30	2.5	48	4.6
13. Tanınmış Kişiler	25	2.1	5	0.4
14. Meslek	19	1.6	6	0.5
Toplam	1180	100	1035	100

Tablo 2 incelendiğinde Yıldız Teknik Üniversitesi’nde hazırlık eğitimi alan kız ve erkek öğrencilerin “Eğitim Öğretim, Turizm, Olumlu İfadeler, İletişim, Sosyal Medya, Olumsuz İfadeler ve İngilizce Dersi” kategorilerine ait verdikleri cevap kavramlarının sayısı birbirine yakındır. Öte yandan kız ve erkek öğrencilerin “Sosyal Medya, İş hayatı, Ortak Dil, Sosyal Hayat, Maddiyat, Kültür Sanat, Tanınmış Kişiler ve Meslek” kategorilerine ilişkin cevap kelimelerinin sayısı arasında anlamlı bir fark görülmektedir.

Üniversite hazırlık öğrencilerinin “yabancı dil olarak İngilizce” kavramıyla ilgili algılarının cinsiyete göre dağılımına bakıldığında erkek öğrencilerin (%14) ve kız öğrencilerin (%15.9) anahtar kavram olan yabancı dil olarak İngilizceyi benzer şekilde eğitim öğretim ile ilişkilendirdiği gözlenmektedir. Tablo 2’ye göre kız öğrencilerin (%11) ve erkek

öğrencilerin (%11.1) benzer bir oranda yabancı dil olarak İngilizceye karşı olumlu algılarının olduğu gözlemlenmektedir. Öğrencilerin yabancı dil olarak İngilizceye yönelik algılarının en fazla farklılaştığı kategori “Tanınmış Kişiler” kategorisidir (Erkek: %2.1; Kız: %0.4). Aynı şekilde hazırlık öğrencilerinin yabancı dil olarak İngilizceye yönelik algıları “Meslek” kategorisinde de farklılaşmaktadır (Erkek: %1.6; Kız: %0.5). Görüldüğü üzere kız öğrencilere nazaran erkek öğrenciler yabancı dil olarak İngilizce kavramını “Tanınmış Kişiler” ve “Meslek” kategorileriyle daha fazla ilişkilendirmişlerdir. Sonuç olarak elde edilen bulgular ışığında, erkek ve kız öğrencilerin yabancı dil olarak İngilizceye yönelik algıları cinsiyete göre farklılaşmaktadır.

Üçüncü Alt Probleme İlişkin Bulgular

Araştırmanın üçüncü alt problemi “Belirlenen kavramsal kategoriler, katılımcıların İngilizce seviyelerine göre nasıl bir değişiklik göstermektedir?” şeklinde belirlenmiş olup araştırmanın bu bölümünde bu alt probleme ait bulgulara yer verilmiştir.

Tablo 3: Öğrencilerin “Yabancı Dil Olarak İngilizce” Kavramıyla İlgili Algılarının İngilizce Seviyelerine Göre Dağılımı

Kategoriler	A1		A2		B1	
	f	%	f	%	f	%
1. Eğitim Öğretim	97	13.4	128	15.1	106	16.3
2. Turizm	101	13.9	137	16.2	91	14
3. Olumlu İfadeler	87	12	79	9.3	80	12.3
4. İletişim	85	11.7	62	7.3	55	8.4
5. Sosyal Medya	38	5.25	88	10.4	44	6.7
6. Olumsuz İfadeler	82	11.3	43	5	26	4
7. İngilizce Dersi	54	7.4	52	6.1	50	7.7
8. İş Hayatı	50	6.9	78	9.2	71	10.9
9. Ortak Dil	42	5.8	46	5.4	37	5.7
10. Sosyal Hayat	26	3.5	31	3.6	29	4.4
11. Maddiyat	24	3.3	39	4.6	24	3.7
12. Kültür Sanat	24	3.3	30	3.5	24	3.7
13. Tanınmış Kişiler	8	1.1	15	1.7	7	1
14. Meslek	5	0.6	16	1.8	4	0.6
Toplam	723	100	844	100	648	100

Tablo 3, öğrenci algılarının İngilizce seviyelerine göre hangi kategorilerde farklılaşıp hangi kategorilerde benzer olduğunu göstermektedir. Buna göre, “Eğitim Öğretim, Turizm, Olumlu İfadeler, İletişim, Sosyal Medya, Olumsuz İfadeler ve İş Hayatı” kategorilerinde öğrencilerin yazdıkları cevap kavramlar birbirinden farklılaşmaktayken “İngilizce Dersi, Ortak Dil, Sosyal Hayat, Maddiyat, Kültür Sanat, Tanınmış Kişiler ve Meslek” kategorilerinde ise öğrencilerin anahtar kavramla ilişkilendirmeleri benzerlik göstermektedir. A1 kuru öğrencilerinin yabancı dil olarak İngilizce kavramını en çok ilişkilendirdikleri kategoriler sırasıyla “Turizm (%13.9) ve “Eğitim Öğretim (%13.4)” olmuştur. Benzer bir şekilde A2 kuru öğrencilerinin de yabancı dil olarak İngilizceyi en fazla ilişkilendirdikleri kategoriler “Turizm (%16.2) ve “Eğitim Öğretim (%15.1)” olmuştur. B1 kuru öğrencilerinin ise yabancı dil olarak İngilizce kavramını en çok ilişkilendirdikleri kategoriler “Eğitim Öğretim (%16.3) ve “Turizm (%14)” olarak öne çıkmaktadır. A1, A2 ve B1 kurlarının tümünde öğrencilerin yabancı dil olarak İngilizce kavramını en çok ilişkilendirdikleri kategoriler “Turizm” ve “Eğitim Öğretim” olmak üzere aynı olmuştur. A1 kuru öğrencilerinin yabancı dil olarak İngilizceyi en az ilişkilendirdikleri kategoriler ise sırasıyla “Meslek (%0.6) ve “Tanınmış Kişiler (%1.1)” olarak karşımıza çıkmaktadır. A2 kuru öğrencilerinin ise yabancı dil olarak İngilizceyi en az ilişkilendirdikleri kategoriler “Tanınmış Kişiler (%1.7) ve “Meslek (%1.8)” şeklindedir. B1 kuru öğrencilerinin de yabancı dil olarak İngilizceyi en az ilişkilendirdikleri kategoriler aynı şekilde “Meslek (%0.6) ve “Tanınmış Kişiler (%1)”dir. “Meslek” ve “Tanınmış Kişiler” kategorileri bütün kurlarda öğrencilerin yabancı dil olarak İngilizce kavramını en az ilişkilendirdikleri kategoriler olmuştur.

Üniversite hazırlık öğrencilerinin kurları baz alınarak yapılan karşılaştırmaya göre A2 kuru öğrencileri ile B1 kuru öğrencilerinin ilişkilendirmeleri “İletişim (A2=%7.3; B1=%8.4)” ve “Olumsuz İfadeler (A2=%5; B1=%4)” kategorilerinde birbirine çok yakındır. Bu kategorilerde A1 kuru öğrencilerinin oranı en yüksektir (“İletişim=%11.7; Olumsuz İfadeler=%11.3”). Elde edilen bu bulgular ışığında “İletişim” ve “Olumsuz İfadeler” kategorilerinde öğrenci algılarını etkileyen farklı değişkenlerin varlığından söz edilebilir.

Dördüncü Alt Probleme İlişkin Bulgular

Araştırmanın dördüncü alt problemi “Belirlenen kavramsal kategoriler, katılımcıların bölümlerine göre nasıl bir değişiklik göstermektedir?” olarak belirlenmiştir. Kategorilere göre öğrencilerin bölümlerine ait dağılım frekans ve yüzde olarak Tablo 4’te verilmiştir.

Tablo 4: Öğrencilerin “Yabancı Dil Olarak İngilizce” Kavramıyla İlgili Algılarının Bölümlerine Göre Dağılımı

Kategoriler	Elektrik Elektronik		Fen Edebiyat		Kimya Metalürji		İktisadi ve İdari Bilimler	
	f	%	f	%	f	%	f	%
1. Eğitim Öğretim	52	13.2	48	14.8	78	15.9	31	13.1
2. Turizm	53	13.5	51	15.7	74	15.1	36	15.2
3. Olumlu İfadeler	47	11.9	28	8.6	52	10.6	28	11.8
4. İletişim	40	10.2	27	8.3	42	8.5	26	11
5. Sosyal Medya	25	6.3	23	7.1	41	8.3	16	6.7
6. Olumsuz İfadeler	23	5.8	27	8.3	33	6.7	18	7.6
7. İngilizce Dersi	28	7.1	19	5.8	36	7.3	15	6.3
8. İş Hayatı	27	6.8	32	9.9	47	9.5	27	11.4
9. Ortak Dil	33	8.4	17	5.2	22	4.4	9	3.8
10. Sosyal Hayat	13	3.3	12	3.7	24	4.8	6	2.5
11. Maddiyat	16	4	15	4.6	22	4.4	6	2.5
12. Kültür Sanat	19	4.8	14	4.3	12	2.4	11	4.6
13. Tanınmış Kişiler	3	0.7	7	2.1	4	0.8	6	2.5
14. Meslek	13	3.3	3	0.9	3	0.6	1	0.4
Toplam	392	100	323	100	490	100	236	100
Kategoriler	İnşaat		Gemi Makine		Mimarlık			
	f	%	f	%	f	%		
1. Eğitim Öğretim	31	14.9	63	16	28	15.3		
2. Turizm	37	17.8	51	13	27	14.8		
3. Olumlu İfadeler	27	13	43	10.9	21	11.5		
4. İletişim	16	7.7	35	8.9	16	8.7		
5. Sosyal Medya	15	7.2	35	8.9	15	8.2		
6. Olumsuz İfadeler	17	8.2	25	6.3	8	4.3		
7. İngilizce Dersi	15	7.2	27	6.8	16	8.7		
8. İş Hayatı	14	6.7	35	8.9	17	9.3		
9. Ortak Dil	13	6.2	20	5.1	11	6		
10. Sosyal Hayat	8	3.8	13	3.3	10	5.4		
11. Maddiyat	5	2.4	16	4	4	2.1		
12. Kültür Sanat	6	2.8	9	2.2	7	3.8		
13. Tanınmış Kişiler	2	0.9	16	4	2	1		
14. Meslek	1	0.4	4	1	0	0		
Toplam	207	100	392	100	182	100		

Üniversite hazırlık öğrencilerinin yabancı dil olarak İngilizce kavramıyla ilgili algılarının bölümlerine göre dağılımına bakıldığında hepsinin yabancı dil olarak İngilizceyi en çok “Eğitim Öğretim” (Elektrik Elektronik: %13.2; Fen Edebiyat: %14.8; Kimya Metalürji: %15.9; İktisadi ve İdari Bilimler: %13.1; İnşaat: %14.9; Gemi Makine: %16; Mimarlık: %15.3) ve “Turizm” (Elektrik Elektronik: %13.5; Fen Edebiyat: %15.7; Kimya Metalürji: %15.1; İktisadi ve İdari Bilimler: %15.2; İnşaat: %17.8; Gemi Makine: %13; Mimarlık: %14.8) kategorileriyle ilişkilendirdikleri görülmektedir. “Tanınmış Kişiler” (Elektrik Elektronik: %0.7; Fen Edebiyat: %2.1; Kimya Metalürji: %0.8; İktisadi ve İdari Bilimler: %2.5; İnşaat: %0.9; Gemi Makine: %4; Mimarlık: %1) ve “Meslek” (Elektrik Elektronik: %3.3; Fen Edebiyat: %0.9; Kimya Metalürji: %0.6; İktisadi ve İdari Bilimler: %0.4; İnşaat: %0.4; Gemi Makine: %1; Mimarlık: %0) kategorileri tüm öğrencilerin yabancı dil olarak İngilizce kavramını en az ilişkilendirdiği iki kategori olmuştur.

Öğrencilerin yabancı dil olarak İngilizceye yönelik algılarının en fazla farklılaştığı kategoriler ise “Eğitim Öğretim” (Gemi Makine: %16; İktisadi ve İdari Bilimler: %13.1), “Turizm” (İnşaat: %17.8; Gemi Makine: %13), “Olumlu İfadeler” (İnşaat: %13; Fen Edebiyat: %8.6), “İletişim” (İktisadi ve İdari Bilimler: %11; İnşaat: %7.7), “Olumsuz İfadeler” (Fen Edebiyat: %8.3; Mimarlık: %4.3), “İngilizce Dersi” (Mimarlık: %8.7; Fen Edebiyat: %5.8), “İş Hayatı” (İktisadi ve İdari Bilimler: %11.4; İnşaat: %6.7), “Ortak Dil” (Elektrik Elektronik: %8.4; İktisadi ve İdari Bilimler: %3.8), “Sosyal Hayat” (Mimarlık: %5.4; İktisadi ve İdari Bilimler: %2.5), “Tanınmış Kişiler” (Gemi Makine: %4; Elektrik Elektronik: %0.7) ve “Meslek” (Elektrik Elektronik: %3.3, Mimarlık: %0) olarak öne çıkmaktadır. Buradan yola çıkarak farklı bölümlerde okuyan öğrencilerin yabancı dil olarak İngilizce algılarının oldukça fazla farklılaştığı söylenebilir.

Beşinci Alt Probleme İlişkin Bulgular

Araştırmanın beşinci alt problemi “Belirlenen kavramsal kategoriler, katılımcıların lise okul türüne göre nasıl bir değişiklik göstermektedir?” olarak belirlenmiştir. Kategorilere göre liseyi devlet okulunda ve özel okulda okumuş öğrencilere ait dağılım frekans ve yüzde olarak Tablo 5’te verilmiştir.

Tablo 5: Öğrencilerin “Yabancı Dil Olarak İngilizce” Kavramıyla İlgili Algılarının Okudukları Lise Okul Türüne Göre Dağılımı

Kategoriler	Devlet Okulu		Özel Okul	
	f	%	f	%
1. Eğitim Öğretim	287	15	44	14.3
2. Turizm	287	15	42	13.7
3. Olumlu İfadeler	213	11.1	33	10.7
4. İletişim	177	9.2	25	8.1
5. Sosyal Medya	148	7.7	22	7.1
6. Olumsuz İfadeler	133	6.9	18	5.8
7. İngilizce Dersi	130	6.8	26	8.4
8. İş Hayatı	174	9.1	25	8.1
9. Ortak Dil	106	5.5	19	6.2
10. Sosyal Hayat	77	4	9	2.9
11. Maddiyat	70	3.6	17	5.5
12. Kültür Sanat	65	3.4	13	4.2
13. Tanınmış Kişiler	23	1.2	7	2.2
14. Meslek	19	0.9	6	1.9
Toplam	1909	100	306	100

Üniversite hazırlık öğrencilerinin yabancı dil olarak İngilizce kavramıyla ilgili algılarının lise okul türüne göre dağılımına bakıldığında liseyi devlet okulunda okuyanların da özel okulda okuyanların da yabancı dil olarak İngilizceyi en çok “Eğitim Öğretim” (Devlet Okulu: %15; Özel Okul: % 14.3) ve “Turizm” (Devlet Okulu: %15; Özel Okul: % 13.7) kategorileriyle ilişkilendirdikleri görülmektedir. “Tanınmış Kişiler” (Devlet Okulu: %1.2; Özel Okul: % 2.2) ve “Meslek” (Devlet Okulu: %0.9; Özel Okul: % 1.9) kategorileri ise her iki grubun da en az ilişkilendirdiği kategori olmuştur.

Öğrencilerin yabancı dil olarak İngilizceye yönelik algılarının en fazla farklılaştığı kategori ise “Maddiyat” kategorisidir (Devlet Okulu: %3.6; Özel Okul: %5.5). Aynı şekilde hazırlık öğrencilerinin yabancı dil olarak İngilizceye yönelik algıları “İngilizce Dersi” kategorisinde de farklılaşmaktadır (Devlet Okulu: %6.8; Özel Okul: %8.4). Görüldüğü üzere devlet okulu öğrencilerine nazaran özel okul öğrencileri yabancı dil olarak İngilizce kavramını “Maddiyat” ve “İngilizce Dersi” kategorileriyle daha fazla ilişkilendirmişlerdir.

Altıncı Alt Probleme İlişkin Bulgular

Araştırmanın altıncı alt problemi “Belirlenen kavramsal kategoriler, katılımcıların lise türüne göre nasıl bir değişiklik göstermektedir?” olarak belirlenmiştir. Kategorilere göre öğrencilerin eğitim aldıkları lise türüne ait dağılım frekans ve yüzde olarak Tablo 6’da verilmiştir.

Tablo 6: Öğrencilerin “Yabancı Dil Olarak İngilizce” Kavramıyla İlgili Algılarının Lise Türüne Göre Dağılımı

Kategoriler	Anadolu		Fen		İmam Hatip		Diğer	
	f	%	f	%	f	%	f	%
1. Eğitim Öğretim	202	14.6	98	15.7	16	14.4	15	14.2
2. Turizm	205	14.8	92	14.8	18	16.2	14	13.3
3. Olumlu İfadeler	151	10.9	65	10.4	14	12.6	16	15.2
4. İletişim	121	8.7	56	9	12	10.8	13	12.3
5. Sosyal Medya	103	7.4	53	8.5	6	5.4	8	7.6
6. Olumsuz İfadeler	96	6.9	39	6.2	10	9	6	5.7
7. İngilizce Dersi	98	7.1	43	6.9	12	10.8	3	2.8
8. İş Hayatı	128	9.2	56	9	4	3.6	11	10.4
9. Ortak Dil	75	5.4	41	6.6	5	4.5	4	3.8
10. Sosyal Hayat	52	3.7	25	4	6	5.4	3	2.8
11. Maddiyat	59	4.2	19	3	2	1.8	7	6.6
12. Kültür Sanat	53	3.8	16	2.5	5	4.5	4	3.8
13. Tanınmış Kişiler	17	1.2	11	1.7	1	0.9	1	0.9
14. Meslek	18	1.3	7	1.1	0	0	0	0
Toplam	1378	100	621	100	111	100	105	100

Üniversite hazırlık öğrencilerinin yabancı dil olarak İngilizce kavramıyla ilgili algılarının eğitim aldıkları lise türüne göre dağılımına bakıldığında ilk üç lise türünde öğrencilerin yabancı dil olarak İngilizceyi en çok “Eğitim Öğretim” (Anadolu Lisesi: %14.6; Fen Lisesi: % 15.7; İmam Hatip Lisesi: %14.4) ve “Turizm” (Anadolu Lisesi: %14.8; Fen Lisesi: % 14.8; İmam Hatip Lisesi: %16.2) kategorileriyle ilişkilendirdikleri gözlemlenmektedir. Diğer liselerde eğitim alan öğrencilerse yabancı dil olarak İngilizceyi en çok “Olumlu İfadeler” (Diğer Liseler: %15.2) kategorisiyle ilişkilendirmişlerdir.

“Tanınmış Kişiler” (Anadolu Lisesi: %1.2; Fen Lisesi: % 1.7; İmam Hatip Lisesi: %0.9; Diğer Liseler: %0.9) ve “Meslek” (Anadolu Lisesi: %1.3; Fen Lisesi: % 1.1; İmam Hatip Lisesi: %0; Diğer Liseler: %0) kategorileri bütün öğrencilerin en az ilişkilendirdikleri kategorilerdir.

Öğrencilerin yabancı dil olarak İngilizceye yönelik algılarının en fazla farklılaştığı kategoriler ise şöyledir: “İngilizce Dersi” (Anadolu Lisesi: %7.1; Fen Lisesi: % 6.9; İmam Hatip Lisesi: %10.8; Diğer Liseler: %2.8), “İş Hayatı” (Anadolu Lisesi: %9.2; Fen Lisesi: %9; İmam Hatip Lisesi: %3.6; Diğer Liseler: %10.4), “Maddiyat” (Anadolu Lisesi: %4.2; Fen Lisesi: % 3; İmam Hatip Lisesi: %1.8; Diğer Liseler: %6.6) ve “Olumsuz İfadeler” (Anadolu Lisesi: %6.9; Fen Lisesi: % 6.2; İmam Hatip Lisesi: %9; Diğer Liseler: %5.7). Buna göre yabancı dil olarak İngilizce kavramını “İngilizce Dersi” kategorisiyle en fazla ilişkilendiren lise türü İmam Hatip Lisesi(%10.8) iken en az ilişkilendiren lise türü Diğer Liseler(%2.8)dir. Yabancı dil olarak İngilizceyi “İş Hayatı” kategorisi ile en fazla ilişkilendiren lise türü Diğer Liseler(%10.4) iken en az ilişkilendiren lise türü İmam Hatip Lisesi(%3.6)dir. Yabancı dil olarak İngilizceyi “Maddiyat” kategorisi ile en fazla ilişkilendiren lise türü Diğer Liseler(%6.6) iken en az ilişkilendiren lise türü İmam Hatip Lisesi(%1.8)dir. Yabancı dil olarak İngilizceyi “Olumsuz İfadeler” kategorisi ile en fazla ilişkilendiren lise türü ise İmam Hatip Lisesi(%9) iken en az ilişkilendiren lise türü Diğer Liseler(%5.7)dir.

Yedinci Alt Probleme İlişkin Bulgular

Araştırmanın yedinci alt problemi “Belirlenen kavramsal kategoriler, katılımcıların lise hazırlık eğitimi alıp almamalarına göre nasıl bir değişiklik göstermektedir?” olarak belirlenmiştir. Kategorilere göre lise hazırlık eğitimi alan ve almayan öğrencilere ait dağılım frekans ve yüzde olarak Tablo 7’de verilmiştir.

Tablo 7: Öğrencilerin “Yabancı Dil Olarak İngilizce” Kavramıyla İlgili Algılarının Lise Hazırlık Eğitimi Alıp Almamalarına Göre Dağılımı

Kategoriler	Hazırlık Okuyan		Hazırlık Okumayan	
	f	%	f	%
1. Eğitim Öğretim	27	14.9	304	14.9
2. Turizm	27	14.9	302	14.8
3. Olumlu İfadeler	19	10.4	227	11.1
4. İletişim	18	9.9	184	9
5. Sosyal Medya	13	7.1	157	7.7
6. Olumsuz İfadeler	6	3.3	145	7.1
7. İngilizce Dersi	18	9.9	138	6.7
8. İş Hayatı	17	9.3	182	8.9
9. Ortak Dil	14	7.7	111	5.4
10. Sosyal Hayat	6	3.3	80	3.9
11. Maddiyat	8	4.4	79	3.8
12. Kültür Sanat	7	3.8	71	3.4
13. Tanınmış Kişiler	0	0	30	1.4
14. Meslek	1	0.5	24	1.1
Toplam	181	100	2034	100

Üniversite hazırlık öğrencilerinin yabancı dil olarak İngilizce kavramıyla ilgili algılarının lise hazırlık eğitimi alıp almamalarına göre dağılımına bakıldığında lisede hazırlık eğitimi alanların da almayanların da yabancı dil olarak İngilizceyi en çok “Eğitim Öğretim” (Hazırlık Okuyan: %14.5; Hazırlık Okumayan: % 14.9) ve “Turizm” (Hazırlık Okuyan: %14.9; Hazırlık Okumayan: %14.8) kategorileriyle ilişkilendirdikleri gözlemlenmektedir. Yabancı dil olarak İngilizce kavramının bu iki kategoriyle ilişkilendirilme oranının aynı olduğu görülmekteyken “Tanınmış Kişiler” (Hazırlık Okuyan: %0; Hazırlık Okumayan: %1.4) ve “Meslek” (Hazırlık Okuyan: %0.5; Hazırlık Okumayan: %1.1) kategorileri her iki grubun da en az ilişkilendirdiği kategori olmuştur.

Öğrencilerin yabancı dil olarak İngilizceye yönelik algılarının en fazla farklılaştığı kategoriler ise sırasıyla “Olumsuz İfadeler” (Hazırlık Okuyan: %3.3; Hazırlık Okumayan: %7.1), “İngilizce Dersi” (Hazırlık Okuyan: %9.9; Hazırlık Okumayan: %6.7) ve “Ortak Dil” (Hazırlık Okuyan: %7.7; Hazırlık Okumayan: %5.4) olarak öne çıkmaktadır. Buna göre lisede hazırlık eğitimi almayan öğrenciler alan öğrencilere göre yabancı dil olarak İngilizce kavramını “Olumsuz ifadeler” kategorisi ile çok daha fazla ilişkilendirmişlerdir. Öte yandan lisede hazırlık eğitimi alan öğrenciler almayan öğrencilerle karşılaştırıldığında yabancı dil olarak İngilizce kavramını “İngilizce Dersi” ve “Ortak Dil” kategorileriyle daha fazla ilişkilendirmişlerdir.

Sekizinci Alt Probleme İlişkin Bulgular

Araştırmanın sekizinci alt problemi “Belirlenen kavramsal kategoriler, katılımcıların daha önce yurtdışında bulunma durumlarına göre nasıl bir değişiklik göstermektedir?” olarak belirlenmiştir. Kategorilere göre yurtdışında bulunan ve bulunmayan öğrencilere ait dağılım frekans ve yüzde olarak Tablo 8’de verilmiştir.

Tablo 8: Öğrencilerin “Yabancı Dil Olarak İngilizce” Kavramıyla İlgili Algılarının Yurtdışında Bulunup Bulunmamalarına Göre Dağılımı

Kategoriler	Yurtdışında Bulunanlar		Yurtdışında Bulunmayanlar	
	f	%	f	%
1. Eğitim Öğretim	70	15.8	261	14.7
2. Turizm	67	15.1	262	14.7
3. Olumlu İfadeler	49	11.1	197	11.1
4. İletişim	36	8.1	166	9.3
5. Sosyal Medya	38	8.6	132	7.4
6. Olumsuz İfadeler	21	4.7	130	7.3
7. İngilizce Dersi	32	7.2	124	6.9
8. İş Hayatı	46	10.4	153	8.6
9. Ortak Dil	25	5.6	100	5.6
10. Sosyal Hayat	17	3.8	69	3.8
11. Maddiyat	18	4	69	3.8
12. Kültür Sanat	15	3.4	63	3.5
13. Tanınmış Kişiler	6	1.3	24	1.3
14. Meslek	1	0.2	24	1.3
Toplam	441	100	1774	100

Üniversite hazırlık öğrencilerinin yabancı dil olarak İngilizce kavramıyla ilgili algılarının yurtdışında bulunup bulunmamalarına göre dağılımına bakıldığında yurtdışında bulunanların da bulunmayanların da yabancı dil olarak İngilizceyi en çok “Eğitim Öğretim” (Yurtdışında Bulunan: %15.8; Yurtdışında Bulunmayan: % 14.7) ve “Turizm” (Yurtdışında Bulunan: %15.1; Yurtdışında Bulunmayan: %14.7) kategorileriyle ilişkilendirdikleri gözlemlenmektedir. Yabancı dil olarak İngilizce kavramının bu iki kategoriyle ilişkilendirilme oranının neredeyse aynı olduğu görülmektedirken “Tanınmış Kişiler” (Yurtdışında Bulunan: %1.3; Yurtdışında Bulunmayan: %1.3) ve “Meslek” (Yurtdışında Bulunan: %0.2; Hazırlık Okumayan: %1.3) kategorileri her iki grubun da en az ilişkilendirdiği kategori olmuştur.

Öğrencilerin yabancı dil olarak İngilizceye yönelik algılarının en fazla farklılaştığı kategoriler ise sırasıyla “Olumsuz İfadeler” (Yurtdışında Bulunan: %4.7; Yurtdışında Bulunmayan: %7.3) ve “İş Hayatı” (Yurtdışında Bulunan: %10.4; Yurtdışında Bulunmayan: %8.6) olarak öne çıkmaktadır. Buna göre yurtdışında bulunmayan öğrenciler bulunan öğrencilere göre yabancı dil olarak İngilizce kavramını “Olumsuz ifadeler” kategorisi ile daha fazla ilişkilendirmişlerdir. Öte yandan yurtdışında bulunan öğrenciler bulunmayan öğrencilerle karşılaştırıldığında yabancı dil olarak İngilizce kavramını “İş Hayatı” kategorisiyle daha fazla ilişkilendirmişlerdir.

SONUÇ, TARTIŞMA VE ÖNERİLER

Bu araştırmada üniversite hazırlık öğrencilerinin yabancı dil olarak İngilizce kavramına yönelik algılarının belirlenmesi amaçlanmıştır. Yapılan bu çalışma sonucunda İngilizce kavramına ilişkin algılar “eğitim öğretim, turizm, olumlu ifadeler, olumsuz ifadeler, İngilizce dersi, sosyal hayat, iletişim, sosyal medya, iş hayatı, ortak dil, maddiyat, kültür sanat, tanınmış kişiler ve meslek” şeklinde farklı kategorilere ayrılmıştır. Bu ayrışmayla öğrencilerin İngilizceye karşı farklı algılara sahip oldukları gözlemlenmiştir. Kişinin geçmiş yaşantıları, geleceğe yönelik amaçları, hayattan beklentileri ve istekleri, içinde bulunduğu ortam, kişisel duyguları, amaç ve dürtüleri algılama sürecini etkiler (Çağlayan vd., 2014). Araştırma sonuçlarının da algının bu özelliğini desteklediği görülmektedir.

Öğrencilerin yabancı dil olarak İngilizce algılarının en çok “eğitim öğretim, turizm ve olumlu ifadeler” ile ilişkili olduğu görülmektedir. Bu üç kategoride de öğrenciler Erasmus, Work&Travel, yurtdışı, ABD, gereklilik ve gelişim gibi ifadelerle İngilizcenin kişilere sağlayacağı avantajlara işaret etmişlerdir. İngilizce konuşabilmek öğrencilere yurtdışı eğitim ve seyahat imkanları sunarak kendilerini geliştirebilme fırsatı vermektedir. Bu da yabancı dil olarak İngilizcenin olumlu bir algı oluşturmasını sağlamaktadır. Pehlivan ve diğerlerinin (2020) çalışmasında da üniversite hazırlık öğrencilerinin İngilizceye yönelik olumlu algılara sahip olduğu gözlemlenmektedir. Bu yönüyle Pehlivan ve diğerlerine (2020) ait çalışma mevcut araştırma sonuçlarını destekler niteliktedir.

Küreselleşme İngilizcenin yayılmasını, İngilizcenin yayılması da küreselleşmeyi teşvik etmiştir (Graddol, 2006). Sosyal medyanın da katkısıyla kültürel, ekonomik ve siyasi açıdan İngilizce tam anlamıyla küresel bir dil haline gelmiştir (Pennycook, 1994; Phillipson, 1992). Bu durum ise tüm dünyadaki insanların ulusal ve uluslararası yaşama tam bir katılım sağlayabilmek için İngilizce öğrenip bu dilde iletişim kurmalarını gerektirmiştir (Schneider, 2011). Bu çalışmada da ortaya çıkan ortak dil, iletişim ve sosyal medya kategorileri İngilizcenin küresel çapta kullanılan ortak iletişim dili olduğunu göstermektedir.

Araştırmanın ikinci alt problemi “Belirlenen kavramsal kategoriler, katılımcıların cinsiyetlerine göre nasıl bir değişiklik göstermektedir?” sorusuna cevap aramaktadır. Buna yönelik yapılan analizler sonucunda öğrenci algılarının cinsiyete göre erkekler lehinde “tanınmış kişiler” ve “meslek” kategorilerinde belirgin bir şekilde

farklılaştığı görülmüştür. Tanınmış kişiler kategorisi incelendiğinde en çok Fatih Terim ve Messi isimlerinin tekrar ettiği görülmektedir. Bu kategoride en fazla bu futbolcuların yer almasının sebebi ise erkeklerin futbola olan ilgilerinin kızlarınkinden daha fazla olmasıyla açıklanabilir. Meslek kategorisinde ise mühendislik ve ticaret en çok tekrar eden kelimelerdir. Benzer bir şekilde, bu iki alan için de erkeklerin daha fazla ilgi gösterdiği söylenebilir. Niğdelioğlu'nun (2018) araştırmasında da öğrencilerin yabancı dil algılarının cinsiyet değişkenine göre farklılaştığı gözlenmektedir. Söz konusu bu farklılaşma "olumlu ifadeler" ve "olumsuz ifadeler" kategorilerinde görülmektedir. "Olumlu ifadeler" kategorisinde kız öğrencilerin, "olumsuz ifadeler" kategorisinde ise erkek öğrencilerin baskın olduğu belirlenmiştir. Kız öğrenciler yabancı dil olarak İngilizcenin önemli ve ayrıcalıklı olduğunu düşünmektedirler. Ekmekçi'nin (2019) çalışmasında ise öğrencilerin yabancı dil algıları cinsiyet değişkenine göre incelenmiş ancak kız ve erkek öğrenciler arasında anlamlı bir farklılık bulunmamıştır.

Öğrencilerin İngilizce seviyeleri İngilizce algılarında bir fark yaratmaktadır. A2 kuru ile B1 kuru öğrencilerinin ilişkilendirmeleri "iletişim" ve "olumsuz İfadeler" kategorilerinde birbirine çok yakınken A1 kuru öğrencilerinde farklılaşmaktadır. Buna göre, İngilizce seviyesi düştükçe iletişimle ilgili kaygıların ve İngilizceye yönelik olumsuz algıların arttığı söylenebilir. Bu sonuçlar, Limon'un (2015) 9. ve 10. sınıf öğrencileriyle yaptığı araştırmanın sonuçlarıyla tutarlılık göstermektedir. Bu çalışmada da 9. sınıf öğrencileri İngilizceyi daha zor ve karmaşık bir dil olarak algılamaktadırlar.

Mevcut çalışma, öğrencilerin yabancı dil olarak İngilizce algılarının okudukları bölümlere göre farklılaştığını göstermektedir. Örnek vermek gerekirse İnşaat Fakültesi öğrencileri olumlu İngilizce algısına sahipken Fen Edebiyat Fakültesi öğrencileri olumsuz İngilizce algısına sahiptir. Öte yandan, yabancı dil olarak İngilizceyi en çok iletişim ile ilişkilendiren öğrenciler İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi öğrencileri iken en az iletişim ile ilişkilendiren öğrenciler İnşaat Fakültesi öğrencileri olmuştur. Tok'un (2010) çalışmasında da Matematik ve Biyoloji bölümü öğrencilerinin İngilizceye yönelik duyuşsal tutumları, Sosyal Bilimler ve Fizik bölümü öğrencilerinden daha olumludur. Öğrencilerin İngilizce algılarının bölümlerine göre farklılaşması, Tok'un (2010) çalışmasındaki sonuçlarla örtüşmektedir.

Lisede hazırlık eğitimi alıp almamalarına ve eğitim aldıkları lise türüne göre üniversite hazırlık öğrencilerinin İngilizce algıları değişiklik göstermektedir. Yabancı dil olarak İngilizceye yönelik en fazla olumsuz algıya sahip lise türü İmam Hatip Liseleridir. Öte yandan İmam Hatip Liseleri İngilizceyi iş hayatıyla en az ilişkilendiren liseler olarak öne çıkmaktadırlar. İmam Hatip Lisesinden gelen öğrenciler, bu okullar daha çok Arapça ağırlıklı dini eğitim verdiklerinden dolayı İngilizceye karşı olumsuz bir tutum sergiliyor olabilirler. Bu öğrenciler gelecek kariyerlerinde de İngilizceden ziyade daha çok Arapçayı kullanacaklarını düşünüyor olabileceklerinden İngilizceyi iş hayatıyla en az ilişkilendiren liseler olmuşlardır. Literatür incelendiğinde de İngilizce hazırlık sınıfı olan Anadolu ve Fen Lisesi mezunlarının daha olumlu İngilizce dil algılarına sahip oldukları ortaya çıkmıştır (Kozikoğlu & Memduhoğlu, 2015).

Lisede özel okula giden ve daha önce yurtdışında bulunan öğrencilerin İngilizce algılarında bir benzerlik söz konusudur (Niğdelioğlu, 2018). Aynı şekilde bu çalışmada da devlet lisesinde okumuş ve daha önce yurtdışına çıkmamış öğrenciler, özel lisede okumuş ve daha önce yurtdışında bulunmuş öğrencilere göre daha olumsuz İngilizce algısına sahiptirler. Özel lisede okumak ve yurtdışında bulunmak kişilerin iyi gelirli olduklarının işaretidir. İngilizce konuşabilmek ise bu insanlar için bir prestij ifade ettiğinden İngilizceyi daha az olumsuz ifadelerle ilişkilendirmişlerdir.

Bu sonuçlar ışığında öğrencilerin İngilizceye yönelik olumsuz algıları da göz önünde bulundurularak İngilizce öğretim süreci daha eğlenceli hale getirilmelidir. Öğrenciler yabancı dil olarak İngilizceyi en çok eğitim öğretimle ilişkilendirmişlerdir. Bu sebeple, eğitim öğretim süreci öğrencilere ne kadar hitap ederse İngilizceye yönelik olumlu algıları da o kadar artar. Bu da öğrencilerin olumlu algılarını pekiştirirken, ortaya çıkabilecek olumsuz algılarının önüne geçer. Öğrencilere İngilizcenin her yerde her zaman gerekli olduğu ve hayatımızın bir parçası haline geldiği gerçek hayat durumlarıyla somut bir şekilde gösterilebilir. Bu çalışma Yıldız Teknik Üniversitesi hazırlık öğrencileri ile gerçekleştirilmiştir gelecek araştırmalar daha fazla üniversiteyi içerir nitelikte olursa daha kapsamlı sonuçlara ulaşılabılır.

KAYNAKÇA

Altun, S. (2016) A comprehensive analysis of the views of Turkish teachers on the process of intercultural education. *The Anthropologist*, 23(3), 531-541. <https://doi.org/10.1080/09720073.2014.11891973>

Ay, S. (2014). Yabancı dil öğretiminde bireysel farklılıklar kavramına genel bir bakış. *Dil Dergisi*. (163).

- Bahar, M., J. A. H., & Sutcliffe, R. G. (1999). Investigation of Student's Cognitive Structure in Elementary Genetics Through Word Association Tests. *Journal of Biological Education*, 33(3), 134-141.
- Bahar, M., & Özatlı, S. (2003). Kelime iletişim test yöntemi ile lise 1. sınıf öğrencilerinin canlıların temel bileşenleri konusundaki bilişsel yapılarının araştırılması. *Balıkesir Üniversitesi Fen Bilimleri Enstitüsü Dergisi*. 5(1), 75- 85.
- Baltacı, A. (2018). Nitel Araştırmalarda Örneklem Yöntemleri ve Örnek Hacmi Sorunsalı Üzerine Kavramsal Bir İnceleme. *Bitlis Eren Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, 7(1), 231-274.
- Brumfit, C. (2002). *Global English and language teaching in the twenty-first century*. University of Southampton.
- Büyüköztürk, Ş., Kılıç Çakmak, E., Akgün, Ö.E., Karadeniz, Ş., & Demirel, F. (2020). *Eğitimde bilimsel araştırma yöntemleri*. Pegem Akademi.
- Cohen, L., Manion, L., & Morrison, K. (2013). *Research methods in education*. London: Routledge.
- Creswell, J.W. (2014). *Research Design: Qualitative, quantitative, and mixed method approaches*. (4th ed.). Sage Publications.
- Çağlayan, S., Korkmaz M., & Öktem, G. (2014). Sanatta görsel algının literatür açısından incelenmesi. *Journal of Research in Education and Teaching*. 3.(1) 160-173.
- Çelik, S., & Erbay, Ş. (2013). Cultural perspectives of Turkish ELT coursebooks: do standardized teaching texts incorporate intercultural features??. *Eğitim ve Bilim*. 38(167), 336-351.
- Çetinkaya, D. B. (2009). Başkalarının dili: yabancı dil olarak İngilizce öğrenen öğrencilerin İngilizceyi algılayışları ve İngilizceye karşı tutumları. *Çukurova Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, 18(1), 109-120. <https://dergipark.org.tr/tr/pub/cusosbil/issue/4381/60098>
- Demircan, Ö. (2013). *Yabancı dil öğretim yöntemleri*. Der Yayınları.
- Derinbay, S. (2021). *Students' perceptions of English-medium instruction at higher education level in Turkey*. (Yüksek Lisans Tezi, Maltepe Üniversitesi). YÖK Ulusal Tez Merkezi.
- Ekici, G., Gökmen, A., & Kurt, H. (2014). Öğretmen adaylarının "bilgisayar" konusundaki bilişsel yapılarının belirlenmesi. *Gazi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 34(3), 357-401.
- Ekmekçi, E. (2019). Üniversite öğrencilerinin yabancı dil öğrenme algıları: bir devlet üniversitesi örneği. *RumeliDE Dil ve Edebiyat Araştırmaları Dergisi*, (17), 1-13. <https://doi.org/10.29000/rumelide.656143>
- Graddol, D. (2000). *The future of English: A guide to forecasting the popularity of the English language in the 21st century*. The British Council.
- Graddol, D. (2006). *English next*, British Council.
- Hancı Yanar, B. (2008). *Yabancı dil hazırlık eğitimi alan ve almayan anadolu lisesi öğrencilerinin yabancı dil özyeterlik algılarının ve İngilizce dersine yönelik tutumlarının incelenmesi*. (Yüksek Lisans Tezi, Ege Üniversitesi). YÖK Ulusal Tez Merkezi.
- Horwitz, E. (2001). Language anxiety and achievement. *Annual Review of Applied Linguistics*, 21(1), 112-126. <https://doi.org/10.1017/S0267190501000071>
- Jenkins, J., & Constant, L. (2017). Assessing English as a lingua franca. *language testing and assessment. encyclopedia of language and education*. Springer. https://doi.org/10.1007/978-3-319-02326-7_7-1
- Kasap, S. (2019). Akademisyenlerin gözünden Türkiye'deki İngilizce eğitimi. *Van Yüzüncü Yıl Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 16(1), 1032-1053. <https://dergipark.org.tr/tr/pub/yyuefd/issue/50700/660158>
- Kozikoğlu, İ., & Memduhoğlu, H. B. (2015). Üniversite öğrencilerinin yabancı dil derslerine ilişkin tutumları. *Dicle Üniversitesi Ziya Gökalp Eğitim Fakültesi Dergisi*(24), 184-202. <https://doi.org/10.14582/DUZG>
- Kurt, H., & Ekici, G. 2013. Biyoloji öğretmen adaylarının "bakteri" konusundaki bilişsel yapılarının ve alternatif kavramlarının belirlenmesi. *Turkish Studies - International Periodical For The Languages, Literature and History of Turkish or Turkic*. 8(8), 885-910.
- Lee, J. S., Lee, K., & Drajeti, N. A. (2019) Preservice English teachers' perceptions of English as an international language in Indonesia and Korea. *Journal of Multilingual and Multicultural Development*, 40(3), 230-243. <https://doi.org/10.1080/01434632.2018.1503669>

- Limon, İ. (2015). 9. ve 10. sınıf öğrencilerinin yabancı bir dil olarak İngilizceye yönelik metaforik algıları. *International Journal of Social Sciences and Education Research*, 1(2), 367-379.
- Morgan, D. L. (1996). Focus groups as qualitative research. New York: Sage publications.
- Moustakas, C. (1995). Phenomenological research methods. Thousand Oaks: Sage Publications.
- Niğdelioğlu, H. E. (2018). *Lise öğrencilerinin yabancı dil olarak İngilizceye yönelik algıları üzerine olgubilim çalışması* (Yüksek Lisans Tezi, Yıldız Teknik Üniversitesi). YÖK Ulusal Tez Merkezi.
- Pehlivan, H. P., Şen Akçay, Z., & Neyişci, N. (2020). Hazırlık sınıfı öğrencilerinin “İngilizce” ve “İngilizce öğrenmeye” yönelik metaforik algıları. *Eğitimde Nitel Araştırmalar Dergisi*, 8(2), 665-685.
- Pennycook, A. (1994). *The cultural politics of English as an international language*. Routledge.
- Phillipson, R. (1992). *Linguistic imperialism*. Oxford: Oxford University Press.
- Schneider, E. W. (2011). *English around the world: An introduction*. Cambridge: Cambridge University Press.
- Seidlhofer, B. (2004). 10. research perspectives on teaching English as a lingua franca. *Annual Review of Applied Linguistics*, 24(1), 209-239. <https://doi.org/10.1017/S0267190504000145>
- Seidlhofer, B., Breiteneder, A., & Pitzl, M.L. (2006). English as a lingua franca in europe: challenges for applied linguistics. *Annual Review of Applied Linguistics*, 26(5).
- Tok, H. (2010). Üniversite öğrencilerinin İngilizce dersine ilişkin duyuşsal tutumlarının bazı değişkenlere göre incelenmesi. *Milli Eğitim Dergisi*, 185, 90-109.
- Ünal, K. (2018). Ortaokul öğrencilerini yabancı dil öğrenme süreçlerinde de-motive eden faktörler ve bu faktörlerle baş etme yolları. *Turkish Journal of Primary Education*, 3(2), 63-76.
- Üner, G. (2010). *Avrupa Birliği ülkeleri ve Türkiye’de ilköğretim birinci kademe İngilizce öğretim programlarının karşılaştırmalı olarak incelenmesi: Finlandiya ve Hollanda örneği* (Yüksek Lisans Tezi, Ankara Üniversitesi). YÖK Ulusal Tez Merkezi.
- Yıldırım, A., Şimşek, H. 2013. *Sosyal bilimlerde nitel araştırma yöntemleri*. Ankara: Seçkin Yayıncılık.